

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۱۸/۱۱/۲۶

استاد شاه محمود محمود

سرگذشت سیلو ها (انبار مواد غذایی) در افغانستان

مقدمه:

سایه شوم جنگ هنوز بر سر ما گسترده است. دلایان جنگ به نامهای جداگانه هموطنان ما را علیه یکدیگر قرار دادند. بدبختانه جنگ حالا چهل سالگی خود را به ما وانمود میسازد و فریاد میزند این من بودم هست و بود تان را نابود کردم و هنوز هم تیشه بر ریشه شما میزنم. اما شما هرگز یاد نگرفتید که چگونه بر جنگ فایق آید. بلکه با من همدست شدید و نزدیکترین اعضای خانواده و دوستان و همسلکان و همسایه و حتی خانه و منزل و تاسیسات اجتماعی و اقتصادی تان را ویران نمودید. پس این گناه من نیست که شما را مانند عروسکان شب بازی به بازی میگیرم. دیده میشود جنگ و استعمار هرگز دست دوستی با کسی نمی دهد. یکی جنگ را میفرستد و دیگری تاسیسات اقتصادی و اجتماعی مان را از بین می برد تا گرسنه و غلام باقی بمانیم و کاسه گدایی به هر طرف سرگردان باشیم. یکی از اصل استعمار گرفتن (نان) از نزد مردم است. زمانیکه برای خوردن چیزی نداشتیم دست به هر خیانت و خباثت میزنیم. بنابراین از بین بردن مزارع و باغها و سوختاندن مکاتب و و ویران نمودن سیلو ها که یگانه مراکز و انبار مواد غذایی میباشد در پیشاپیش نقشه های جنگی استعماریون قرار دارد. چهار دهه قبل این کشور صاحب چند سیلو یا انبار و ذخیره گندم و اسباب ها و نان پزی و ملحقات آن بود. که با تأسف جنگ خانمانسوز برخی این سیلو ها را از پا انداخت و برخی دیگر نیمه جان هنوز نفس میکشد. در کابل و چند ولایت دیگر چون پلخمری، بلخ، هرات و قندهار سیلو ها وجود داشت که ضروریات قطعات نظامی و لیلیه های لیسه های مرکز و پوهنتون کابل را فراهم مینمودند. اما امروز بدبختانه برخی از آنها دیگر مورد استفاده نیست. آرزومندیم این ملت به خود آید و جنگ را « نه » گفته تا مسیر زندگی شان روال عادی را از سرگیرد.

۱ - سیلوی کابل

سیلو یا گدام عمارتی است که برای ذخیره و آماده نمودن نان و ملحقات آن در شهر کابل اعمار گردید. سیلوی کابل در دامنه علی آباد به موجب قرار داد یکه با کمپنی « تختو اکسپورت شوروی » از طرف وزارت مالیه افغانستان در ماه حوت سال ۱۳۳۳ هـ ش منعقد و کار اعمار آن شروع گردید. و در ماه جدی سال ۱۳۳۵ هـ ش ختم شد. این

د پانو شمیره: له ۱ تر ۳

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکنی دلیکنیزی بنی پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رایرلو مخکې په خیر و لولی

گدام غله به عصری ترین وسایل مهیا گردید که دارای ۸۰ کندو میباشد که هر کندو برای ۲۵۰ تن غله گنجایش داشت که گنجایش مجموعی آن ۲۰ هزار تن معادل ۲۶ هزار خروار میباشد.

سیلوی کابل در محدوده ایی ۵۲ هزار متر مربع اعمار شد و ساختمان آن کاملاً پخته و از کانکریت کار گرفته شد. سیلو دارای آسیاب، داشهای نان پزی، گدام آرد و غیره بود و علاوه بر ذخیره آرد که غایه اصلی آن بود؛ نان، کیک، کلچه های متنوع و روت پخته و به دسترس فرقه های نظامی، لیبیه پوهنتون و مکاتب لیبیه و شهریان کابل قرار میداد. عمارت سیلو دارای شش طبقه بوده ۲۰ متر طول و ۱۲ متر عرض و ۲۸ متر ارتفاع داشت و در ظرف ۲۴ ساعت ۶۰ تن غله را که در حدود ده هزار سیر کابل میشود آرد میکند.

گدام آرد یک طبقه است و به طول ۷۰ متر طول و ۱۲ متر عرض با ظرفیت ۹۰۰ تن که تقریباً یک صدو سی هزار سیر کابل میشود. فابریکه نان پزی شامل سه طبقه به طول ۸۰ متر و عرض ۲۰ متر و ارتفاع ۲۲ متر و در ظرف ۲۴ ساعت مقدار ۵۳ تن پخته مینمود که تقریباً معادل یک صد خروار کابل میشود.

اما با تأسف ما شاهد جنگ های تنظیمی و حربی در جوار این سیلو بودیم تا جائیکه این سیلو بعد از آنکه چور و چپاول شد مواد غذایی و برخی قطعات لوازم تخنیکی و وسایط آن به یغما برده شد خط اول جبهه جنگ را تشکیل میداد. طرف های درگیر سنگر ها مستحکم در دو کنار سیلو داشتند که توسط تانک ها غول پیکر و توپ و تفنگ حراست میشد. روزانه چند بار صدای انداخت توپ و هاوان شنیده شده و دهها نفر به خون آغشته میگردد. تعمیر سیلو با سوراخ های بزرگ از دور نمودار بود که توسط ضربات توپ چهره اش داغدار شده بود.

در سالهای پسین تلاش شد تا شکل ظاهری آنرا ترمیم نماید اما تغییراتی در داخل دستگاه ها و تولیدات به چشم نخورد. چنانچه ظرفیت و تولید سیلو کابل در دهه چهل و پنجاه که به سطح بالا ارتقا یافته بود به صفر تقرب نمود. بناً سیلوی کابل دارای دو دستگاه آسیاب با ظرفیت تولید مجموعی ۴۰۰ تن آرد در ۲۴ ساعت بود که فعلاً متاسفانه یکی آن با ظرفیت ۵۰ تن فعال، ولی آنهم توقف است علاوه فابریکات نان پزی سیلوی کابل ۱۲۰ تن ظرفیت تولید در ۲۴ ساعت داشت که باز هم متاسفانه فابریکات قسماً فعال اما فعلاً متوقف است.

در میان این خرابه ها تنها چیزی که نو به چشم می خورد، هنگر های آهنی اند که ذخایر ستراتیژیک غله بوده به وسیله وزارت زراعت و کشور استرالیا اعمار شده است.

به گفته مسوولان سیلو، ظرفیت این ذخایر استراتیژیک دارای ۲۲ هزار متریک تن غله بوده و گنجایش ذخیره غذای شش ماهه ۲ میلیون نفر را دارند. ساختن این گدام ها ۷,۷ میلیون دالر مصرف برداشته که توسط حکومت استرالیا تمویل شده است.

۲ - سیلو های ولایات:

در کشور ما تعداد پنج سیلو وجود دارد که هر یک از سیلو ها ظرفیت کافی برای تذخیر گندم دارند و تقریباً هر پنج سیلو دارای کندو های متعدد بوده که تذخیر و نگهداشت و مصرف گندم بشکل تخنیکی صورت میگیرد سیلوی کابل دارای ظرفیت ۵۰ هزارتن، سیلوی پلخمری دارای ظرفیت چهل هزار تن، سیلوی مزار شریف دارای ظرفیت ۴۰ هزارتن، سیلوی هرات دارای ظرفیت ۲۰ هزار تن و سیلوی کندهار دارای ظرفیت ۲۰ هزارتن میباشد

الف - سیلوی پلخمری در ولایت بغلان که بخش اول آن سیلو در سال ۱۳۳۷ هـ ش و بخش دوم آن در سال ۱۳۶۵ هـ ش تکمیل شد یک دستگاه آسیاب با ظرفیت ۶۰ تن آرد در ۲۴ ساعت دارد که فعلاً غیر فعال است

ب - سیلوی مزار شریف در ولایت بلخ در شمال افغانستان نیز در سال ۱۳۶۱ هـ ش در مساحت ۱۰ هکتار زمین ساخته شده و این سیلو دارای ظرفیت ذخیره ۴۰ هزار تن غلهجات است. این سیلو نیز توان ذخیره غلهجات، تولید آرد و پخت نان را دارا است.

یک سردخانه به ظرفیت یک هزار تن در این ولایت توسط بخش خصوصی ساخته شده که برای نگهداری میوه و سبزیجات اختصاص یافته است. بر علاوه یک دستگاه آسیاب و یک فابریکه نان پزی دارد که آسیاب آن در قید اجاره سکتور خصوصی بوده و فابریکه آن متوقف است

ج - سیلوی کندهار بر علاوه آسیاب با ظرفیت ۶۰ تن داشت که متاسفانه از اثر پرتاب بم تخریب است. ساختمان این سیلو به بازسازی نیاز دارد و تمام ماشین آلات آن نیاز است که تبدیل شود.

یک سرد خانه بزرگ با ظرفیت پنج هزار تن توسط کشور هند در این ولایت ساخته شده که برای نگهداری میوه و سبزیجات اختصاص یافته است.

دولت افغانستان برای بازسازی سیلوی قندهار به یک میلیون و ۲۰۰ هزار دلار نیاز دارد که تاکنون بودجه لازم را برای بازسازی آن فراهم نشده است.

د - سیلوی هرات در غرب افغانستان نیز در سال ۱۳۵۲ هـ ش توسط آلمان غربی ساخته شد و قدرت ذخیره کردن ۲۰ هزار تن غله جات را دارد. این سیلو نیز به بازسازی جدی نیاز دارد.

علاوه بر آن دو سرد خانه با ظرفیت هزار و دو هزار تن برای نگهداری میوه و گوشت نیز توسط بخش خصوصی در این ولایت ساخته است.

قابل تذکر است که سیلو ها در گذشته بر علاوه عرضه تولیدات ملیارد ها افغانی عواید دولت را تامین مینمودند و ملیون ها افغانی مفاد سالانه به بودجه دولت پرداخت مینمودند. در ضمن خدمات خوبی در جهت اكمال قطعات قوای مسلح کشور از نقطه نظر ارد و نان انجام میدادند

پای